

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 36 RvO van de Stadspartij 100% voor Groningen en PVV over de ontwikkelingen bij Jeugdbescherming Noord ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	1	Ons kenmerk	327773-2025
Datum	05-11-2025	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Hierbij doen we u toekomen ons antwoord op de door mevrouw K. Blauw van de PVV en Y. Menger van de Stadspartij 100% voor Groningen gestelde vragen ex art. 36 RvO over Jeugdbescherming Noord. De brief van de vragenstellers treft u als bijlage aan.

De bevindingen uit het overkoepelende inspectierapport *Als zelfs overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt*, het inspectierapport over JB Noord en verhalen van ouders die ons de afgelopen tijd hebben bereikt raken ons diep en nemen wij zeer serieus. Ze laten zien hoe de tekortkomingen in de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen hebben doorgewerkt in het leven van jeugdigen en gezinnen. Wij erkennen de impact die dit heeft gehad en spreken opnieuw onze betrokkenheid uit bij alle jeugdigen die hierdoor niet de hulp hebben ontvangen waar zij recht op hadden. In deze beantwoording geven wij inzicht in onze beoordeling van de huidige situatie, de stappen die worden gezet om herstel te realiseren en onze afwegingen bij de keuzes die daarbij horen.

1. *Sinds het AEF-onderzoek in maart 2025 wordt regelmatig gesproken over een “stijgende lijn” bij JBN. Dit beeld lijkt echter grotendeels gebaseerd op een door JBN zelf opgestelde kaderbrief. De inspecties publiceerden op 24 juli 2025 een actueel rapport waarin het verscherpt toezicht op JBN werd bevestigd (IGJ-rapport juli 2025, p. 6-7). Dit rapport maakt duidelijk dat de kernproblemen bij JBN onverminderd voortbestaan:*
 - *kinderen krijgen nog steeds geen vaste jeugdbeschermer;*
 - *veiligheidsplannen ontbreken of zijn niet actueel;*
 - *ouders voelen zich niet gehoord.*

Ook het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden stelde vast dat de geboden hulpverlening onvoldoende bescherming biedt aan moeder en kinderen, in strijd met internationale verdragen.

Hoe valt te verklaren dat bestuurlijke beeldvorming vooral gebaseerd is op interne communicatie van JBN, terwijl inspecties en rechterlijke uitspraken een structureel probleem aantonen dat nog altijd voortduurt?

De stijgende lijn die wij constateren is gebaseerd op de positieve ontwikkeling in het behalen van normtijden, de ontwikkelingen rondom het personeel en de verbeteringen in het kwaliteitsmanagementsysteem van JB Noord. Deze zijn op 16 september ook erkend door het Keurmerkinstituut (KMI) met het besluit om JB Noord weer een regulier certificaat toe te kennen na een reeks van intensieve audits in mei, juni en augustus.

Tegelijkertijd erkennen wij, net als JB Noord, dat er nog steeds verbeteringen nodig zijn om te zorgen dat jeugdigen en gezinnen beter worden gehoord en dat alle jeugdigen weer een vaste jeugdbeschermer hebben. Hier wordt door JB Noord hard aan gewerkt. We hebben vertrouwen dat het verscherpt toezicht van de inspectie JB Noord ook helpt om aanvullende verbeteringen te doen die direct impact hebben op de ervaringen van jeugdigen en gezinnen.

2. *Er wordt gesteld dat het Crisis Respons Team (CRT) “meer is dan de veldnorm”, omdat veiligheid wordt gemonitord, planvorming opgestart wordt en er een aanspreekpunt aanwezig is. Dit zijn echter precies de elementen die sinds 2022 al in de landelijke veldnorm zijn opgenomen. De IGJ heeft in 2023, 2024 en 2025 geoordeeld dat deze werkwijze inhoudelijk tekortschiet.*

Hoe valt het standpunt te rijmen dat CRT méér zou zijn dan de veldnorm, terwijl het in feite om dezelfde aanpak gaat, die bovendien als ontoereikend is beoordeeld door onafhankelijk toezicht?

In onze collegebrief van 10 september beschrijven wij de werkwijze met het Cliënten Regie Team (CRT) als onwenselijk. Het is de invulling van JB Noord van het Handelingsperspectief. Daarin maken zij deels andere keuzes bijvoorbeeld als het gaat om de instroom van nieuwe maatregelen die bij JB Noord worden opgepakt door het Client Contact Punt. De werkprocessen zijn te vinden op de website van de RIGG: [Informatie over Jeugdbescherming Noord - RIGG](#)

3. *JBN werkt al sinds 2022 met de landelijke veldnorm bij onderbezetting (Handelingsperspectief GI's). De IGJ heeft sindsdien meermaals geconcludeerd dat deze aanpak structureel onvoldoende bescherming biedt aan kinderen.*

Op basis waarvan wordt gesteld dat gezinnen via CRT ‘adequaat geholpen’ worden, terwijl onafhankelijke inspectierapporten het tegendeel aantonen? Wordt erkend dat dit een misleidend beeld kan oproepen bij raadsleden en inwoners?

Zoals hierboven beschreven, beoordelen wij de CRT-werkwijze als onwenselijk. Het betreft een noodmaatregel die voortkomt uit het hoge verzuim en verloop onder het personeel van Jeugdbescherming Noord. Wij berusten niet in deze situatie: we volgen de ontwikkelingen nauwgezet en sturen samen met JB Noord op het realiseren van

zoveel mogelijk jeugdigen met een vaste jeugdbeschermer en goed zicht op veiligheid binnen de huidige werkwijze. Ook de inspecties sturen hierop in het verscherpt toezicht.

4. *In 2024 werd de toenmalige voorzitter van de cliëntenraad van JBN benoemd tot lid van de Raad van Toezicht. Dit is in strijd met de Governancecode Zorg, de statuten van JBN en basisprincipes van goed bestuur, zoals onafhankelijkheid en het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling.*

Daarnaast zijn recente toezichthouders benoemd door of op voordracht van de bestuurder zelf – eveneens in strijd met geldende governancekaders.

Welke maatregelen worden genomen om te waarborgen dat het toezicht bij JBN daadwerkelijk onafhankelijk, transparant en in lijn met de geldende governancecodes wordt ingericht.

Nadat de voltallige raad van toezicht opstapte naar aanleiding van het inspectierapport heeft de bestuurder van Jeugdbescherming Noord, op grond van de statutaire bevoegdheid, nieuwe toezichthouders benoemd. Hierin is de bestuurder van JB Noord bijgestaan door een extern gespecialiseerd bureau. Om onafhankelijkheid te waarborgen, werken de per 1 september 2025 aangestelde toezichthouders op interim-basis met als taak om op korte termijn een nieuwe raad van toezicht te benoemen. Daarmee zal een onafhankelijke raad van toezicht weer functioneren.

Daarnaast loopt het verscherpt toezicht van de inspecties en vindt er sturing plaats via zowel ambtelijke als bestuurlijke stuurgroepen, waarin de Groningse en Drentse gemeenten zijn vertegenwoordigd.

5. *Diverse bronnen – waaronder inspectierapporten, ervaringsverhalen van ouders en medewerkers, en berichtgeving in het Dagblad van het Noorden – wijzen op ernstige structurele tekortkomingen in de praktijk van JBN.*

Er zijn signalen van:

- *machtsmisbruik;*
- *een onveilige werkcultuur;*
- *uithuisplaatsingen zonder rechterlijke toetsing;*
- *intimidatie richting ouders en onvoldoende functionerende klachtenprocedures.*

Dit staat op gespannen voet met artikel 3 en artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK).

Hoe verhoudt de bestuurlijke verantwoordelijkheid zich tot de bevinding dat deze kinderrechten structureel worden geschonden in de praktijk van JBN?

We vinden het belangrijk om te benoemen dat in het recente inspectierapport over JB Noord de signalen zoals hierboven door u opgesomd, niet terugkomen. Wij baseren ons als opdrachtgever op het AEF rapport, het rapport van de inspecties, het KMI besluit en het hoog ambtelijke en bestuurlijk overleg dat wij hierover met JB Noord voeren. Het doel is om te zorgen dat kinderrechten gewaarborgd worden.

De ervaringen en klachten van ouders verdienen uiteraard passende aandacht, zeker als zij van mening zijn dat er sprake is geweest van ontoelaatbare druk. Daarvoor kunnen zij zich wenden tot de klachtenregeling van JB Noord, een melding doen bij de SKJ, de kinderombudsman, of de inspecties en de rechtsbescherming die er is in het gedwongen kader. Wij hebben deze opties eerder beschreven in de Beantwoording vragen ex. art. 36 RvO van D66, ChristenUnie, VVD, Student en Stad en Partij voor het Noorden over Jeugdbescherming Noord (291299-2025).

6. *Er wordt gesteld dat een cliëntenstop “onwenselijk” zou zijn, omdat de veiligheid van kinderen dan helemaal niet meer gewaarborgd zou zijn. Tegelijk stelt het gerechtshof vast dat de huidige werkwijze van JBN juist bijdraagt aan onveiligheid. Het DVHN-artikel bevat getuigenissen van ouders die kapotgemaakt zijn door het systeem, en van medewerkers die zeggen “de macht te hebben” om kinderen af te pakken.*

Hoe valt het uitsluiten van een cliëntenstop te verantwoorden, terwijl er sprake is van actieve onveiligheid door gebrekkige of schadelijke hulpverlening?

Kinderbeschermingsmaatregelen worden uitgesproken in situaties waar onveiligheid en ontwikkelingsbedreigingen spelen. Deze maatregelen mogen alleen uitgevoerd worden door een gecertificeerde instelling (GI). Een cliëntenstop bij JB Noord verandert niets aan deze realiteit. De andere GI's in onze regio zijn aanzienlijk kleiner, ervaren dezelfde arbeidsmarktproblematiek en richten zich bovendien op andere doelgroepen. Zij beschikken niet over voldoende capaciteit om de nieuwe instroom over te nemen. Een cliëntenstop bij JB Noord leidt onvermijdelijk tot meer jeugdigen zonder vaste jeugdbeschermer maar dan bij een andere GI.

In maart jl. is besloten om te investeren in JB Noord via aanvullende middelen voor uitvoeringscapaciteit. Hierdoor is binnen de organisatie ruimte ontstaan om weer te voldoen aan de gestelde normen en de werkdruk te verlichten. Ook het besluit van het KMI bevestigt dat JB Noord opnieuw in staat is om nieuwe maatregelen uit te voeren binnen de daarvoor geldende kaders.

7. *Wordt erkend dat het risico van doorwerkende schade en structurele mensenrechtenschendingen bestuurlijk ernstiger is dan een tijdelijke cliëntenstop onder toezicht?*

Wij realiseren ons dat de situatie bij JB Noord, met veel wisselingen van jeugdbeschermers en een gebrek aan betekenisvol contact, nog langere tijd gevolgen kan hebben voor een deel van de jeugdigen en gezinnen. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op hoe zij aankijken tegen de hulpverlening. De situatie heeft er ook toe geleid dat kinderrechten onder druk zijn komen te staan.

Tegelijkertijd zien we dat er bij JB Noord hard wordt gewerkt om verbetering te realiseren, met als eerste resultaat de toekenning van het certificaat door het KMI. Daarbij constateren wij samen met JB Noord dat er nog steeds tekortkomingen zijn. Ook de inspecties besteden in hun verscherpt toezicht nadrukkelijk aandacht aan de kwaliteit van de uitvoering van maatregelen.

Zoals hierboven aangegeven, vinden wij een cliëntenstop onwenselijk.

8. *Er zijn signalen van een angstcultuur, machtsmisbruik, disfunctionele klachtenprocedures en manipulatieve beeldvorming.*

Hoe wordt dit beoordeeld in het licht van de gemeentelijke verantwoordelijkheid als opdrachtgever? Welke maatregelen zijn genomen of worden overwogen om deze cultuur fundamenteel te doorbreken?

Wij herkennen de door u genoemde signalen niet vanuit de rapporten van de inspecties en AEF. Wel is in het AEF-rapport benoemd dat de organisatiecultuur een knelpunt vormt. Dit betreft met name de wijze waarop medewerkers samenwerken en elkaar aanspreken binnen een constructieve werksfeer. Dit vraagstuk krijgt expliciete aandacht in het herstelplan, ook in relatie tot het horen en meewegen van de stem van jeugdigen en ouders.

Individuele klachten van ouders waar de door u opgesomde signalen spelen verdienen de juiste aandacht in de klachtenprocedures zoals hierboven beschreven.

9. *JBN communiceert richting gemeenten over “verbetering”, terwijl onafhankelijke toezichthouders, ouders en professionals een tegengesteld beeld schetsen.*

Hoe wordt deze discrepantie beoordeeld? Wordt erkend dat hiermee mogelijk sprake is van misleiding richting de gemeenteraad?

De verbetering waar JB Noord over communiceert gaat over het weer kunnen werken binnen het normenkader dat geldt GI's. Dit is recentelijk erkend door het besluit van het KMI op 16 september na een reeks intensieve audits. Ten tijde van het toezicht van de inspecties in maart 2025 was dit nog niet het geval. Een deel van de verklaring voor de discrepantie ligt daarin.

Daarnaast heeft het toezicht van de inspectie deels ook een andere focus, zoals bijvoorbeeld de impact die de wisselingen van professionals heeft op jeugdigen en gezinnen en het gebrek aan betekenisvol contact. Dat er nog steeds verbeteringen nodig zijn op dit vlak hebben zowel wij als JB Noord doorlopend erkend. Dit is echter een complex probleem, maar met de ingezette acties hebben we vertrouwen dat JB Noord ook op dit vlak vooruitgang kan boeken.

10. *Wordt erkend dat ook de gemeente Groningen bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor het jarenlang onvoldoende stellen van kritische vragen, het nalaten van effectief toezicht en het onvoldoende opvolgen van signalen over Jeugdbescherming Noord? Erkent het college dat daarmee niet alleen Jeugdbescherming Noord, maar ook zichzelf fouten hebben gemaakt? Zo ja, welke concrete maatregelen gaan er genomen worden om de problemen daadwerkelijk op te lossen? Zo nee, waarom niet?*

De gemeente Groningen is continu actief betrokken geweest bij de regionale besluitvorming en sturing rondom GI's, waaronder Jeugdbescherming Noord. In 2024 is het Landelijk Tarief ingevoerd met als doel onder andere het verlagen van de werkdruk voor professionals. Toen dit bij JB Noord in de loop van 2024 onvoldoende effect had, zijn diverse maatregelen genomen. Zo is het AEF-onderzoek geïnitieerd, dat al liep

voor het besluit van het KMI om een overbruggingscertificaat te verstrekken. Samen met de andere Groningse en Drentse gemeenten hebben we geïnvesteerd in het herstelplan, waarvan we inmiddels de eerste positieve effecten zien. We blijven nauw betrokken bij de stuurgroep om te werken aan verdere verbetering en duurzaam herstel. In de huidige situatie hebben we via verschillende wegen wel meer uitwisseling gehad met jeugdigen, ouders en medewerkers. Dit is waardevol en in de toekomst willen we dit structureler vormgeven in samenspraak met JB Noord.

11. *Blijkens het rapport “Als zelfs overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt” is er sprake van gebrek aan transparantie op bestuurlijk niveau van de gecertificeerde instellingen waaronder Jeugdbescherming Noord-Nederland.*

Wordt erkend dat wat door de Inspecties geduid wordt als “gebrek aan transparantie op bestuurlijk niveau” als het gaat om Jeugdbescherming Noord-Nederland feitelijk niets anders is dan een bewuste misleiding van rechters, gemeenten en niet minder ouders en kinderen die is geïnitieerd door en onder verantwoordelijkheid van haar bestuurder?

Is in het licht van deze conclusie en de overige bevindingen die Jeugdbescherming Noord-Nederland betreffen de positie van haar huidige bestuurder nog wel houdbaar? Kan van de gemeente Groningen en haar burgers nog wel verwacht worden nog maar enig vertrouwen in de huidige bestuurder van Jeugdbescherming Noord-Nederland te hebben?

De inspecties uiten zich kritisch over de transparantie van GI's ten aanzien van het werken met het handelingsperspectief en de gevolgen daarvan voor kinderen zonder vaste jeugdbeschermer. Op dit punt is Jeugdbescherming Noord transparant. Uw raad heeft op 10 september en afgelopen week een voortgangsrapportage ontvangen waarin is uitgewerkt hoeveel kinderen momenteel geen vaste jeugdbeschermer hebben. Ook in hun rapport erkennen de inspecties dat de huidige bestuurder voortvarend te werk gaat. Gezien de positieve trend die wij constateren en het besluit van het KMI, behouden wij vertrouwen in het herstelplan en in de huidige bestuurder.

12. *Onderschrijft het college de conclusie van de inspecties in het rapport “Als zelfs overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt” dat niet alleen van de gecertificeerde instellingen en het Rijk, maar ook van de gemeenten stevig leiderschap nodig is om tot duurzame oplossingen te komen? Hoe ziet het College de invulling van dit stevig leiderschap? Welke competenties zijn hiervoor nodig?*

Ja, wij onderschrijven de conclusie van de inspecties dat stevig leiderschap noodzakelijk is om tot duurzame oplossingen te komen. Dit leiderschap vraagt om duidelijke regie, transparantie, gezamenlijke verantwoordelijkheid en het vermogen om knelpunten structureel aan te pakken. In de hoogambtelijke en bestuurlijke stuurgroepen voor het herstelplan van JB Noord geven we hier invulling aan. Ook voeren we gesprekken met het rijk en met aanbieders over zowel korte als lange termijn oplossingen.

13. *Welke mogelijkheden ziet het college om ook zelfstandig op het terrein van de jeugdzorg en jeugdbescherming stevig leiderschap als door de inspecties bedoeld te gaan tonen?*

Jeugdbescherming is bij uitstek een terrein waar samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid essentieel zijn. Wij zien het benodigde leiderschap dan ook vooral in die context.

14. *Is het college bereid om het staande inkoopbeleid van de gemeente Groningen op het gebied van jeugdhulp en jeugdbescherming zodanig aan te passen dat niet financiële motieven, maar uitsluitend nog het belang van de jeugdigen en hun ouders bepalend zijn voor de jeugdhulp die kan worden ingezet? Zo nee, waarom niet?*

De inkoop van jeugdbescherming verloopt via een regionale subsidie. Voor JB Noord geldt dat de RIGG een capaciteitsgerichte financiering hanteert om de continuïteit te waarborgen. Financiële motieven zijn hierin dus niet leidend.

Voor het gemeentelijke en regionale jeugdhulpbeleid staat het belang van en goede en tijdig beschikbare zorg voor ouders en kinderen voorop. In principe wordt regionaal ingekochte jeugdhulp ingezet en waar nodig bieden we maatwerk. Met het oog op de stijgende kosten van de jeugdhulp en de houdbaarheid van het stelsel is het daarnaast ook van belang dat zorgvuldig gekeken wordt naar de financiële consequenties van een keuze voor de inzet van een jeugdhulpvoorziening.

15. *Is het bestaande model van door de gemeente Groningen gecontracteerde jeugdhulpaanbieders in het licht van de gebleken problemen en tekorten nog wel houdbaar. Moet dit model niet worden losgelaten en moet de prioriteit niet komen te liggen op tijdige beschikbaarheid van noodzakelijke jeugdhulp, ook als daarvoor buiten de regio of zelfs elders in het land moet worden ingekocht?*

Regionaal en daarmee ook lokaal werken wij toe naar een beleid waarbij minder partijen intensiever rond gezinnen samenwerken, meer gezamenlijk, meer gezinsgericht en vanuit het perspectief van, samen met en dichtbij kind en gezin (Basis jeugdhulp, aanvullende hulp en hoogspecialistische jeugdhulp). Het inkoopmodel de jeugdhulp hangt daar nauw mee samen. We vinden de huidige inkoop via de Open House voor de langere termijn niet houdbaar. Daarom werken wij toe naar meer taakgerichte inkoop, zowel lokaal als regionaal. Over deze ontwikkelingen informeren wij uw raad ieder kwartaal.

Uw raad heeft onlangs ingestemd met de startnotitie aanvullende hulp, waarin wij schetsen wat het perspectief in Groningen is, in samenhang met de regio. Over de inkoop van de hoogspecialistische jeugdhulp hebben wij u geïnformeerd in de dagmail van 8 oktober jl. Eind dit jaar kunt u van ons een brede update van de ontwikkelingen verwachten (update Voortgangsnotitie transformatie jeugdhulp).

16. *Welke afspraken heeft de gemeente Groningen gemaakt met Jeugdbescherming Noord-Nederland en andere Gecertificeerde Instellingen als het gaat om het inzetten van jeugdhulp? Zijn er afspraken gemaakt die de GI's verplichten tot het zoveel als mogelijk inzetten van door de gemeente gecontracteerde jeugdhulp? Wat staat er van deze afspraken op schrift?*

De Groningse jeugdhulpregio heeft afspraken vastgelegd in een samenwerkingsprotocol met alle GI's. Momenteel wordt dit protocol herijkt. In dit protocol is opgenomen dat GI's in principe gebruikmaken van het door de gemeenten ingekochte

Volgvel 7

jeugdhulpaanbod. Dit sluit aan bij artikel 2.4 en 3.5 van de Jeugdwet, waarin is bepaald dat de GI de benodigde jeugdhulp aanwijst, terwijl de gemeente verantwoordelijk is voor de levering en financiering. De afspraken beogen dat GI's zoveel mogelijk verwijzen naar het gecontracteerde aanbod van de gemeenten en dat afstemming plaatsvindt wanneer het gecontracteerde aanbod niet toereikend is, bijvoorbeeld in het geval van maatwerk.

17. In het artikel van Dagblad van het Noorden wordt een regionale parlementaire enquête in Groningen en Drenthe gesuggereerd, vanwege jarenlang bestuurlijk wegkijken en het negeren van structurele signalen. Hoe kijkt het college aan tegen het voorstel voor een parlementaire enquête naar de jeugdbescherming in Noord-Nederland?

Wij herkennen ons niet in het beeld dat signalen structureel zijn genegeerd. De specifieke problemen bij Jeugdbescherming Noord zijn door ons gesignaleerd, waarna wij actie hebben ondernomen via het AEF-onderzoek en het herstelplan. Uw raad is hierover doorlopend geïnformeerd.

Veel van de problemen in de jeugdbescherming spelen landelijk, zoals ook beschreven in het overkoepelende inspectierapport. De oplossingen vragen om een lange adem en intensieve samenwerking in de gehele keten. Een structurele verandering in de jeugdbeschermingsketen noodzakelijk. Dat geldt in brede zin, niet alleen voor JB Noord. Daarom werken wij binnen de gemeente Groningen en de regio actief aan proeftuinen in het kader van het *Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming*. Om deze ontwikkelrichting daadwerkelijk verder te brengen, is het van groot belang dat het Rijk werkt aan passende wet- en regelgeving én voldoende middelen beschikbaar stelt. Wij dringen hier nadrukkelijk op aan binnen de daarvoor bestemde landelijke fora.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Roelien Kamminga

loco-secretaris,
Bert Popken

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.